

Πολλαπλές εγγραφές και μέγιστος επιτρεπτός φόρτος

Ο Κανονισμός Σπουδών επιτρέπει μεγάλη ευελιξία στη ροή των σπουδών για κάθε φοιτητή, έχοντας περιορισμένο αριθμό προαπαιτούμενων ανά μάθημα και επιτρέποντας εγγραφή έως 35 ΔΜ ανά εξάμηνο και 65 ΔΜ ανά έτος. Για να λειτουργήσει σωστά προς όφελος των φοιτητών και για την καλύτερη αξιοποίηση των πόρων του Τμήματος απαιτείται ορθολογική χρήση των παρεχομένων δυνατοτήτων και κανόνες που να εξασφαλίζουν τη στέρεη και βαθμιαία απόκτηση γνώσεων. Τα μαθήματα *Εισαγωγή στην Επιστήμη Υπολογιστών, Ψηφιακή Σχεδίαση* και *Προγραμματισμός* είναι θεμελιώδη για τις σπουδές στο Τμήμα μας. Είναι δύσκολη και αμφίβολης αξίας η πρόσδος των σπουδών ενός φοιτητή χωρίς την απόκτηση αυτών των βασικών γνώσεων. Άρα θα πρέπει να διευκολύνεται και να εξασφαλίζεται η έγκαιρη λήψη αυτών των μαθημάτων. Τα τελευταία χρόνια παρατηρείται καθυστέρηση στη ροή σ' αυτά τα μαθήματα και επιβάρυνσή τους σε σημείο ώστε να καθίσταται προβληματική η αποδοτική διδασκαλία. Τα αριθμητικά δεδομένα για τα πέντε τελευταία χρόνια φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

	1998	1999	2000	2001	2002
Εγγραφέντες	104	96	119	134	139
HY-100	155 <i>1,49</i>	141 <i>1,47</i>	185 <i>1,55</i>	220 <i>1,64</i>	230 <i>1,65</i>
HY-120	182 <i>1,75</i>	183 <i>1,91</i>	243 <i>2,04</i>	287 <i>2,14</i>	310 <i>2,23</i>
HY-150	138 <i>1,33</i>	148 <i>1,54</i>	185 <i>1,56</i>	91+202 <i>2,19</i>	102+159 <i>1,88</i>

Η στατιστική των εγγραφών για το ακαδημαϊκό έτος 2002-03 έχουν ως εξής:

Μάθημα	1 ^ο έτος	2 ^ο έτος	3 ^ο έτος	4 ^ο έτος	5 ^ο έτος
HY-100	131	53	21	11	14
HY-120	131	76	48	33	22
HY-150 Φ	1	57	23	10	11
HY-150 Α	123	23	7	1	5

Από την ανάγνωση αυτών των δεδομένων καθίσταται σαφές ότι απαιτείται η λήψη μέτρων. Χρειάζεται κατ' αρχήν και κατά το δυνατό η διδασκαλία και τα δύο εξάμηνα, εφόσον βέβαια μπορεί να έχει αποτέλεσμα. Η συνεχής διδασκαλία έχει νόημα και αποτέλεσμα στο μάθημα *Προγραμματισμός*. Το αποτέλεσμα ήταν μετρήσιμο, έτσι από το 2001 στο 2002 είχαμε μείωση στο δείκτη βάρους του μαθήματος κατά ποσοστό μεγαλύτερο του 10%. Δεν μπορεί να γίνει το ίδιο για τα άλλα δύο μαθήματα, γιατί διδάσκονται στο φθινοπωρινό εξάμηνο. Από την άλλη πλευρά υπάρχει ανάγκη να μεριμνήσει ο Κανονισμός Σπουδών για την έγκαιρη λήψη αυτών των μαθημάτων από τους φοιτητές.

Ας δούμε λοιπόν το ρόλο του Κανονισμού σ' αυτό το πλαίσιο. Το πτυχίο λαμβάνεται κατά μέσο όρο με διάρκεια σπουδών 9 εξάμηνα. Μέσος επομένως φόρτος ανά εξάμηνο είναι 17,5 ΔΜ. Το μέγιστο επιτρεπτό όριο είναι 35 ΔΜ, δηλαδή διπλάσιο, κι επομένως αναγνωρίζει το δικαίωμα στην αποτυχία, δίνοντας ταυτόχρονα την ευκαιρία της επιτυχίας. Για τις ακραίες όμως περιπτώσεις που αναφέρθηκαν παραπάνω χρειάζεται η λήψη μέτρων, αφού παύουν να είναι οριακές και προσδίδουν τη φυσιογνωμία του φοιτητικού πληθυσμού των μαθημάτων και σηματοδοτούν εκ των πραγμάτων επιβράδυνση στη ροή των σπουδών. Ο Κανονισμός επομένως θα πρέπει να ωθεί στην ορθολογική σχεδίαση του ατομικού προγράμματος σπουδών των φοιτητών. Δεν αποτελεί λύση η αύξηση των προαπαιτούμενων, ούτε η μείωση του μέγιστου επιτρεπτού ορίου φόρτου μαθημάτων. Χρειάζεται μία ορατή υπόμνηση στους καθυστερούντες, ώστε να επανενταχθούν ταχύτατα στη φυσιολογική και πρότυπη ροή του Προγράμματος Σπουδών. Μόνη λύση είναι να συγκεντρώσουν την προσοχή τους στα πιο

θεμελιώδη και βασικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών. Προτείνονται δύο εναλλακτικές λύσεις προς τη Γενική Συνέλευση που είναι αρμόδια για να αποφασίσει. Η πρώτη αντιμετώπιση παρεμβάλλει τον ανθρώπινο παράγοντα και απαιτεί την κατά περίπτωση απόφαση. Καθηγητές, μέλη της Επιτροπής Σπουδών του Τμήματος, θα μπορούσαν να εποπτεύουν τις εγγραφές, αποκλειστικά και μόνο για τους φοιτητές που χωλαίνουν στη ροή των σπουδών ζητώντας επανεγγραφή σε οποιοδήποτε από τα ανωτέρω βασικά μαθήματα. Οι φοιτητές αυτοί, εφόσον αποδεικνύεται ότι έχουν ανάγκη προσωπικής συμβουλής, θα έχουν έναν ακαδημαϊκό σύμβουλο για να τους καθοδηγήσει στις επιλογές τους και να τους βοηθήσει να επιτύχουν. Η εγγραφή στα μαθήματα θα γίνεται μόνο με τη σύμφωνη γνώμη και την υπογραφή του συμβούλου Καθηγητή.

Ο δεύτερος τρόπος είναι τυφλός και αντικειμενικός, χρησιμοποιώντας ένα αντικίνητρο αποτρεπτικό της διάσπασης σε πολλά αντικείμενα, που μετατρέπει την επιλογή των μαθημάτων από ορθολογική σε τυχαία. Η επιλογή των μαθημάτων για κάθε φοιτητή θα μπορούσε να ελέγχεται μέσω του λογιστικού φόρτου των μαθημάτων αυτών, οποίος καθίσταται ανάλογος της παρατηρούμενης καθυστέρησης. Προτείνεται η ακόλουθη λογιστική: N-οστό έτος εγγραφής ισοδυναμεί με φόρτο N φορές τις ΔΜ του μαθήματος, από το πρώτο ως το 4^ο έτος και έκτοτε παραμένει σταθερός. Εννοείται ότι εξαιρείται η εγγραφή για αναβαθμολόγηση.

Ας δούμε τις συνέπειες του κανόνα. Με βάση τον παραπάνω πίνακα μία δυσμενής και ακραία περίπτωση είναι ένας φοιτητής να εγγράφεται κατά το 3^ο εξάμηνο και στα τρία αυτά μαθήματα. Ο λογιστικός φόρτος θα είναι 28 ΔΜ, που επιτρέπει την εγγραφή σε ακόμα ένα μάθημα, δηλαδή σε συνολικά 4 και σε πραγματικές διδακτικές μονάδες ακριβώς όσο ο μέσος όρος του Τμήματος. Πολύ δύσκολα θα μπορούσε να επιτύχει κάτι καλύτερο ένας φοιτητής που έχει αποτύχει σε δύο εξεταστικές περιόδους και στα τρία μαθήματα. Άρα θα έχει ουσιαστικά μηδενικές απώλειες, αλλά θα έχει λάβει μία σοβαρή ειδοποίηση για την πορεία των σπουδών του. Αν την κατανοήσει, συγκεντρώσει την προσοχή του και επιτύχει θα έχει βάλει τα θεμέλια για μια απρόσκοπτη πορεία στη συνέχεια στο ρυθμό που επιθυμεί.

Η υποχρέωση μέσω του Κανονισμού Σπουδών στην έγκαιρη παρακολούθηση και απόκτηση των θεμελιωδών γνώσεων αποτελεί τη μία πλευρά των μέτρων. Από την άλλη πλευρά, υπάρχει φροντίδα ώστε να προσαρμοσθεί η διδασκαλία στις δυσκολίες που αντιμετωπίζουμε, τόσο λόγω ελλειπόν υποδομών, όσο και για υποκειμενικούς λόγους σχετιζόμενους με τη μετάβαση των φοιτητών από το Λύκειο στο Πανεπιστήμιο. Σ' αυτή την κατεύθυνση έχει εμπλουτισθεί το περιεχόμενο του μαθήματος *Εισαγωγή στην Επιστήμη Υπολογιστών*, έχει επανασχεδιασθεί η διδασκαλία του μαθήματος *Ψηφιακή Σχεδίαση* και το μάθημα *Προγραμματισμός* διδάσκεται και τα δύο εξάμηνα, από φέτος και με φροντιστηριακά εργαστήρια. Σ' αυτά θα μπορούσε να προστεθεί η αξιολόγηση από τους φοιτητές, που κατ' αρχήν είναι θετική, εφόσον φυσικά είναι επιθυμητή και από την πλευρά των διδασκόντων και από την πλευρά των διδασκόμενων, με στόχο την περαιτέρω βελτίωση.

Αναμένουμε με το σύνολο των μέτρων αυτών να βελτιώσουμε σημαντικά την ομαλότητα της ροής της φοίτησης στο Τμήμα.